

Banka Sigorta Muamele Vergisi (BSMV)

Banka ve Sigorta Muamele Vergisi, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Anılan Kanun'un;

-28. maddesinde, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olacağı,

-31. maddesinde, sigorta işlemlerinde vergi matrahının, bu işlem dolayısıyla poliçede yer alan prim tutarı olacağı, prim tutarının hesabında, sigorta işlemi dolayısıyla komisyon ve benzeri adlarla sigorta aracılara yapılan ödemelerin indirim konusu yapılamayacağı, vergi matrahından gider ve vergi adı altında indirim yapılamayacağı ve bu kanunla alınan banka ve sigorta muameleleri vergisinin matraha dahil edilmeyeceği,

-33. maddesinde ise banka ve sigorta muameleleri vergisinin oranı ve oranı değiştirmeye yetkili merci hüküm altına alınmış olup, 01/09/1998 tarih ve 98/11591 No'lu Bakanlar Kurulu Kararı ile banka ve sigorta muamelelerinde vergi oranı %5 olarak belirlenmiştir.

Kanun'un 29. maddesinde sigorta hizmetleri kapsamında BSMV'den istisna edilen işlemler;

- (i) Emeklilik sözleşmeleri ve hayat sigortalarında (hayat sigortalarında ferdi kaza, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar teminatlarının da ek teminat olarak verildiği sözleşmeler dahil) sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,
- (i) Sağlık sigortalarında sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,
- (i) İhracata ait nakliyat sigortalarında sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,
- (i) 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 57. maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kullandırılan konut kredileri ile bu kredilerin refinansmanı dolayısıyla yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar,
- (j) Mükerrer sigorta muameleleri ile retrosesyon muameleleri dolayısıyla alınan prim, komisyon vesair paralar,
- (k) Biçilmemiş veya toplanmamış her türlü tarım mahsulleri ile tarım hayvanları için akdolunan zirai sigortalar dolayısıyla alınan paralar
- (l) Nükleer rizikolara karşı yapılan sigortalar dolayısıyla alınan paralar,

olarak belirtilmiştir.

Bununla birlikte 587 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 5. maddesi ile zorunlu deprem sigortası primi her türlü vergi, resim ve harçtan muaf tutulmuş olup, BMSV kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Şahıs Sigorta Primleri Ve Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Paylarının Gelir Vergisi Matrahından İndirilmesi

Gelir Vergisi Kanunu'nun 63 ve 89. maddelerinde yapılan ve yürürlüğe giren değişiklikler uyarınca, 1/1/2013 tarihinden itibaren, ücretliler ve yıllık beyanname veren mükellefler için bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları vergi matrahlarının tespitinde indirim konusu yapılamayacaktır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 63. maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yapılan ve yürürlüğe giren değişiklik uyarınca, 1/1/2013 tarihinden itibaren, sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, engellilik, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla ücret matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

Gelir Vergisi Kanununun 89. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan ve yürürlüğe giren değişiklik uyarınca, 1/1/2013 tarihinden itibaren, elde edilen gelirler için verilecek yıllık gelir vergisi beyannamelerinde, bireysel emeklilik dışında kalan şahıs sigortaları için ödenen primler, beyan edilen gelirin % 15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla (Bu şartın tespitinde işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı birlikte dikkate alınır.) gelir vergisi matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. Beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları düşülmeden önceki tutar esas alınacaktır.

İşverenler Tarafından Ücretliler Adına Ödenen Katkı Paylarında Vergi Uygulamaları

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesinin (9) numaralı bendinde yapılan ve yürürlüğe giren değişiklik uyarınca, 1/1/2013 tarihinden itibaren, işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, ücretlerle ilişkilendirilmeksizin, ticari kazancın tespitinde doğrudan gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

Bu kapsamda indirim konusu yapılabilecek tutarın toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacaktır. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse Gelir Vergisi Kanunu'nun 63. maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak şahıs sigortaları prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını da aşamayacaktır.

Hayat Sigortalarından ve Bireysel Emeklilik Sisteminden Ayrılma Durumunda Vergi Uygulamaları

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentleri uyarınca, tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri, birikimli şahıs sigortaları ve bireysel emeklilik sözleşmeleri dolayısıyla yaptıkları ödemelerde irat tutarları üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapacaktır.

Bakanlar Kurulu'nun 12/1/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Kararnamesinin eki Kararda değişiklik yapan 6/9/2012 tarihli ve 2012/3571 sayılı Kararı uyarınca, 29/8/2012 tarihinden itibaren yapılacak ödemeler için geçerli olmak üzere,

- Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından;

a) On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları üzerinden %15,

b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları üzerinden %10,

- Bireysel emeklilik sisteminden;

a) On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.) üzerinden %15 ,

b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.) üzerinden %10,

c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.) üzerinden %5,

oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

